

VEOKs formand Kaare Rübner Jørgensen orienterer om

1. USA: landsdækkende støtte til søstre
2. USA: de amerikanske pigespejdere
3. USA: biskopper anlægger sag mod præsident Obama
4. Italien: Erklæring fra Vi er Kirken om den kommende beredskabsplan
5. Beredskabsplaner
6. Begrebet "reception"

1. USA: landsdækkende støtte til søstre

Fra Alaska til Texas, fra Oregon til Washington D.C. samledes troende uden for katolske kirker i mere end tolv byer den 8. maj for ved bøn og sang at vise deres støtte til de amerikanske ordenssøstre. Det er Vatikanets beslutning om, at søstrenes landsorganisation LCWR (Leadership Conference of Women Religious) skal være under en ærkebiskops myndighed, der har vakt deres harme. Aktionerne fortsætter hver tirsdag indtil slutningen af maj i det håb, at Vatikanet vil trække sin beslutning tilbage. (Kilde: National Catholic Reporter 23. maj 2012).

Vatikanets beslutning, bakket op af de amerikanske biskopper, er udtryk for et middelalderligt kvindesyn: at kvinder altid bør være under en mands opsyn. Rystende.

2. USA: de amerikanske pigespejdere

Det er imidlertid ikke kun ordenssøstre, de amerikanske biskopper har et horn i siden på. Nu er turen kommet til pigespejderne. Ja, man tror det næppe, men nu skal deres holdninger også kontrolleres af frygt for, at de vist ikke helt er i overensstemmelse med kirkens læreemбеde. Grunden hertil skulle være, at pigerne indsamler penge til nødhjælpsorganisationer som Læger uden grænser og Oxfam International, der støtter familieplanlægningsprogrammer i ulandene. Hvor latterlig kan man være, spurgte den anerkendte katolske journalist Robert B. Kaiser i et indlæg i National Catholic Reporter 18. maj.

3. USA: biskopper anlægger sag mod præsident Obama

Det er aldrig sket før, men nu sker det. Den 21. maj har 43 amerikanske bispedømmer, institutioner og lægfolk indgivet et søgsmål til de federale domstole over alt i landet, hævde at bestemmelsen i præsident Obamas nye sundhedslov, om at de arbejdsgiverbetalte sygeforsikringer også skal dække udgifter til prævention, abortfremkaldende piller, sterilisation og fertilitetsbehandlinger, strider mod forfatningen.

Straks da lovforslaget kom frem, protesterede de katolske biskopper og blev derfor indbudt til forhandlinger med sundhedsminister Kathleen Sebelius. Hun er som vicepræsident Joe Biden katolik (om end i den liberale ende af skalaen). De forhandlinger kom der intet ud af. Regeringen er ganske vist indstillet på, at der ikke skal betales for de personer, der direkte har med gudsdyrkelsen og forkyndelsen at gøre (præster og ordensfolk), men for alle andre ansatte i kirkelige organisationer eller i institutioner, drevet af kirkelige foreninger (hospitaller, skoler, alderdomshjem, børnehaver m.v.), gælder loven, når Kongressen har vedtaget den.

Kardinal-ærkebiskop Dolan af New York, en af præsident Obamas mest fanatiske kritikere

Utilfreds med ikke at få de ønskede undtagelser, der også skulle gælde ikke-katolske ansatte, går biskopperne nu til domstolene. De gør de med henvisning til den grundlovssikrede religionsfrihed (First Amendment to the US Constitution af 1791) og til Religious Freedom Restoration Act af 1993. I den sidste hedder det:

"Government shall not substantially burden a person's exercise of religion even if the burden results from a rule of general applicability."

Loven blev i sin tid vedtaget for at beskytte Native Americans eller indianernes (som vi kalder dem på dansk) religiøse handlinger. Disse er nemlig ofte knyttet til bestemte steder, der kan være truet af ekspropriation med henblik på at udnytte, hvad der måtte forekomme af naturressourcer o. lign. på stedet. Men loven gælder alle religioner, så nu tager de amerikanske biskopper den i anvendelse. Man må forvente et længere juridisk slagsmål, som med garanti vil blive ført helt op til den amerikanske højesteret om tolkningen af begrebet religionsfrihed og om Obamas sundhedslov kan siges i "væsentligt eller betydeligt omfang" at besværliggøre katolikkens udøvelse af deres religion. Jeg er sikker på, at Obamas administration kan få millioner af katolske kvinder til at vidne i retssalene, at det gør den ikke.

Det vi ser og som vi vil se indtil valget i november er en magtkamp. En kamp om, hvem skal bestemme, hvad der er lov i USA? Præsidenten og Kongressen eller de amerikanske biskopper. Som biskopperne i 2004 anbefalede katolikker at stemme på præsident Bush og ikke på katolikken John Kerry, gentog de deres anbefalinger i 2008: stem ikke på en demokrat. Men katolikkerne lyttede ikke, for Obama fik 54 % af de katolske stemmer. Hvordan det vil gå til november, kan man selvfølgelig ikke vide. Obama satser på ungdommen, kvinderne, de homoseksuelle og hispanics og håber, at de liberale og moderate katolikker endnu engang vil nægte at følge deres biskopper.

Jeg er ikke amerikaner og heller ikke jurist, men fra et nordeuropæisk, og især fra et dansk synspunkt, forekommer de amerikanske biskoppers skridt besynderligt. Men USA er USA. Det er ikke en velfærdsstat. Der er ingen offentlig sygesikring, betalt over skattebilletten som i de skandinaviske lande og Storbritannien. Endnu har vi ikke hørt de engelske biskopper protestere imod, at katolikker er med til at betale for, at kvinder gratis kan få udleveret p-piller. Og endnu har biskop Kozon ikke krævet, at vi katolikker skal betale mindre i skat, fordi vor frie religionsudøvelse i væsentlig omfang hæmmes, når vi skal være med til at betale for de aborter, sterilisationer og fertilitetsbehandlinger, der bliver foretaget på vore sygehuse. Men det kan jo, være at det kommer.

(Kilde: National Catholic Register 21. maj og Vatican Insider 23. maj 2012)

4. Italien: Erklæring fra Vi er Kirken om den kommende beredskabsplan

I Italien findes ingen national beredskabsplan, men efter pres fra Vatikanet har de italienske biskopper på deres bispekonference, der blev afholdt i Vatikanet i weekenden før pinse, drøftet udarbejdelsen af en fælles plan for alle Italiens 225 bispedømmer.

I den forbindelse har vor søsterorganisation *Noi Siamo Chiesa* i et åbent brev den 12. maj opfordret biskopperne til at indføre en bestemmelse om obligatorisk anmeldelsespligt til de civile myndigheder i sager, hvor en ansat i kirken har misbrugt et barn eller ungt menneske seksuelt.

Foreningen ønsker også, at der i hvert bispedømme oprettes en af kirken uafhængig instans, hvortil ofre kan henvende sig og få hjælp. I øjeblikket er det kun i bispedømmet Bozen-Brixen (Bolzano-Bressanone) i det tysktalende Sydtyrol, at en sådan instans findes. Endelig opfordres biskopperne til at tage problemet med sexkrænkende præster alvorligt og ikke, når en sag tilfældigvis kommer frem i pressen, at tale om de "antiklerikale" medier. (Kilde: The Tablet 19. maj 2012).

5. Beredskabsplaner

Svenskerne var vist et år om det, nordmændene ikke meget længere, men her i landet tog det seks år at få udarbejdet en beredskabsplan. Den blev lanceret med en vis selvtilfredshed i efteråret 2009. Knap ni måneder senere brød "orkanen" ud, og repræsentanter for Børnerådet kunne fortælle, at den på visse områder var mangelfuld. Noget jeg forresten allerede havde gjort opmærksom på i et indlæg i Katolsk Orientering ved dens præsentation. Biskop Kozon handlede resolut og fik straks et møde i stand med rådets formand, og på baggrund af det blev der udarbejdet en ny og forbedret beredskabsplan. Den tror jeg alle kan være tilfreds med.

Den 3. maj udsendte Troslærekongregationen imidlertid et brev til samtlige bispekonferencer overalt i verden og gav dem ordre om at indsende deres beredskabsplaner til godkendelse i Vatikanet. Hvis biskop Kozon ikke allerede har fået det gjort, må han se at skynde sig med at få vor beredskabsplan oversat til italiensk, for fristen udløber ved udgangen af maj 2012. Hvilken beredskabsplan vi skal have, er altså ikke noget, vi selv kan bestemme. Det afgør Vatikanet. Og så må vi se, om folkene i Troslærekongregationen er lige så glade for vor beredskabsplan eller om de ønsker ændringer.

(Kilde: The Tablet 19. maj 2012)

6. Begrebet "reception"

Jeg tvivler på, at ret mange katolikker har hørt om dette begreb. Jeg havde i hvert fald ikke, før jeg ved en tilfældighed støtte på Robert Blair Kaisers bog, *The Politics of Sex and Religion: A Case History in the Development of a Doctrine, 1962-1984*. Den handler om baggrunden og tilblivelsen af *Humanae vitae* og udkom i 1985, men er nu udsendt i en revideret, anden udgave, som kan downloades gratis fra nettet. Det er yderst aktuelt og relevant bog set i lyset af striden mellem de amerikanske biskopper og præsident Obama.

I forordet til denne anden udgave stiller Kaiser spørgsmålet, om katolikker kan nægte at følge læreembedets indehaver paven? Det kan de, for ifølge den gamle kirkelære er en pavelig eller biskoppeleg bestemmelse ikke gyldig, hvis den ikke modtages (begrebet "reception"). Kaiser henviser her til en 24 sideres afhandling, skrevet af den tidligere præsident for The Canon Law Society of America James Coriden, hvori læren om reception teologisk og kirkejuridisk gennemgås fra kirkefædre og indtil man engang i 1800-tallet glemte dens eksistens. Kort sagt: da læren i *Humanae vitae* aldrig er blevet modtaget af de troende, er den ugyldig. Så man kan frit anvende prævention uden at krænke nogen kirkelig bestemmelse.

Interesserede kan frit downloade Coridens artikel:

http://arcc-catholic-rights.net/doctrine_of_reception.htm .

Hvis det glipper, kan man sende mig en mail og jeg vil sende artiklen. Det samme gælder Kaisers bog.